

53^e Jaargang

Dinsdag 6 maart 2018

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

Davids klacht beantwoord

Mijn God, mijn God! waarom hebt Gij mij verlaten? (Psalm 22:1)

Christus heeft deze klacht van David overgenomen, toen Hij hing aan het kruis (Matth. 27:46).

Zijn klacht is ongekend diep. Door ons op geen enkele manier te peilen. Tracht het u voor te stellen: alle mensen hebben Hem in de steek gelaten, ze hebben Hem verlaten. Niettemin spreekt de Heere daar niet over. Hij is volkomen op God gericht. Dat mensen ons laten staan, is reeds ondraaglijk. Niemand heeft toch ooit beleefd dat er niemand meer over was, die begrip toonde.

Wat kunnen wij ons beklagen over mensen, die ons vergeten en beledigen. Daarover spreekt de Heiland niet. Hij heeft alleen maar oog voor Zijn God. Deze verlating door God wordt zichtbaar in de duisternis die neerdaalt. Niemand zorgt voor Zijn ziel. De meute van het volk heeft slechts spot en smaad voor Hem; God heeft Hem niet alleen verlaten, maar toornt zelfs tegen Hem.

Nu zullen er mensen zijn die dit ook zo ervaren. Ze kunnen zeggen: Ik heb geen mens, maar ook: ik heb geen God. Maar daar is een groot verschil. Hier hangt de Rechtvaardige, Die geen zonde gekend of gedaan heeft. Er wordt in de psychologie veel gesproken over een vorm van gevoeligheid, die sommige mensen extra ervaren. Ze zijn meer dan anderen gevoelig voor bepaalde invloeden en prikkels. Maar hoe gevoelig is de Heere geweest voor deze indrukken. De mens van nature ervaart dit gevoel niet. De ruwe bast van onze ziel ervaart geen indrukken van God. We zijn ongevoelig en onwetend van dit alles. Eens was ik een vreemdeling voor God en mijn hart.

Jezus is hier gevoelig op een wijze die wij niet kunnen begrijpen. Elke vezel van Zijn gemoed is op God gericht. De kleinste nevel voor de zon van Gods gunst neemt Hij in oneindig vergrote vorm waar. Dat maakt deze klacht zo diep en zwaar.

Dat wordt nog versterkt doordat Hij Zelf wél aan God vasthield. Hij heeft Zijn God niet verlaten. Dat blijkt immers uit Zijn aanhef: Mijn God, Mijn God. Hij houdt in deze woorden klemmend vast aan Zijn God, maar God laat Hem los.....

Wat een ongekende duisternis!

Dit maakt het “waarom” des te smartelijker. Hier is geen enkele reden waarom God Hem verlaten zou. Of was er juist wel een heel sterke reden voor deze verlating? Hij wist

immers dat Hij als Borg moest lijden? Laten we dan echter beseffen dat de Heere hier lijdt als Mens. En als Mens kende Hij ook zwakheden. Zoals de angst in Gethsemané en deze klacht aan het kruis.

Maar nu is een schaduw van dit besef ook reeds over Davids leven gevallen. Natuurlijk wel in veel mindere mate. Het is ook bij tijden de beleving van Gods kinderen. Ook David heeft ervaren dat God hem verliet, terwijl hij voor eigen besef aan de Heere vasthield. En dat blijkt ook verder uit deze hele psalm.

Er is sprake van verlating door God, omdat hij geen antwoord krijgt. De hemel is gesloten! Terwijl de mensen hem omringen als honden en leeuwen.

Maar er is tussen de Heere Jezus en David een groot verschil. Christus is metterdaad en geheel van Zijn God verlaten, maar dat kan David om Christus' wil niet zeggen. Hij ervaart in sterke mate die verlating, ook de verlating van mensen. Maar er is er nu, vanuit het Kruisevangelie Eén Die bij hem is. En u begrijpt het: die Ene is Christus!

Door Davids klacht over te nemen, is Hij David geheel nabij en is Hij met hem in zijn eenzaamheid. Als Borg en Middelaar.

Er is over geestelijke verlating veel geschreven. Ik denk aan werken van bijvoorbeeld Voetius en Hoornbeek en anderen. Het zijn donkere nachten als ook u deze verlating ervaart. Dan is het volgende te bedenken:

Wie geen leven kent, kent ook geen verlating. Wie deze klacht uitspreekt, weet ook iets van Gods vriendelijk Aangezicht. Dan mag u er ook van uitgaan dat de Heere de Zijnen nooit voorgoed verlaat.

Vervolgens is onze ervaring en ons gevoel geen onfeilbare thermometer. Zijn er in uw leven geen tekenen die toch aangeven dat de Heere Uw God is? Kunt u het toch zeggen: Mijn God, zoals David deed? Dan is er uitzicht in uw nood. Maar de rijkste wetenschap is dat deze woorden in Jezus' mond u melden dat Hij van God verlaten is geworden opdat u nimmer van Hem verlaten zou zijn. Het is waar dat de Heere Zich kan terugtrekken voor een tijd, maar na de donkerste nacht breekt toch de nieuwe dag aan. Dat gebeurde ook op Golgotha. Gode zij dank. Niet alleen voor de Borg, maar ook voor al de Zijnen.

P. Roos

Tulpenbollen en schoenzolen

'Na het zand te hebben afgewasschen, hale men achtereenvolgens den krans en den bast van den tulpenbol af, men snijde den bol overlans door en hale den groenen pit eruit. Tulpenbollen worden op denzelfden wijze gekookt als aardappelen, doch met dien verstande dat zij al in zeven minuten gaar zijn'. Aldus is te lezen in een recept uit 1944. Tulpenbollen eten... je moet er toch niet aan denken. Maar aan het eind van de Tweede Wereldoorlog hadden veel mensen helaas geen keus en ze zetten hun tanden toch in de gekookte bollen. Toch wel goed om daar eens even bij stil te staan. Misschien kreeg jij vroeger ook wel van je oma te horen: 'Je hebt geen honger, je hebt trek. In de oorlog, toen was er honger. En als je echt honger hebt, eet je alles, ook tulpenbollen'.

De honger was zeer zwaar. De mensen werden wanhopig, ze gingen alles eten om hun honger te stillen. Net zoals mensen uit de randstad in de Tweede Wereldoorlog. Die aten niet alleen tulpenbollen, sommigen aten zelfs de leren zolen van hun schoenen op. Ze waren razend van de honger. En als dan echt alles op is, dan is een mens ten dode opgeschreven. We mogen er echt weleens bijilstaan, dat wij het in dat opzicht zo goed hebben. Te vaak nog zien we beelden van wanhopige ouders met uitgemergelde kindertjes.

De hongerdood grijsde heel het volk van Jakob aan, zijn zonen, hun vrouwen, tot de kleinste kinderen toe. Maar toen gaf God op wonderlijke wijze uitkomst. We lezen in hoofdstuk 45 vers 5 dat Jozef zegt: *God heeft mij voor uw aangezicht gezonden, tot behoudenis des levens.* Dat was Gods doel geweest met Jozefs slavernij en gevangenschap. Om het volk van God te redden van de ondergang. En dan lezen we zo ontroerend in hoofdstuk 47 vers 12 *En Jozef onderhield zijn vader, en zijn broeders, en het ganse huis zijns vaders, met brood, tot den mond der kinderkens toe.*

De zorg en liefde van Jozef is een beeld van de zorg en de liefde die de Heere Jezus Christus heeft voor verloren zondaren. Jozef is voor Jakob en zijn volk de behouder geweest. Als een profetische heenwijzing naar de grote Behouder des volks, de Heere Jezus Christus.

Zelf hebben we geen antwoord op die grote nood waarin we zitten. We hebben geen voorraadschuren om de geestelijke en eeuwige dood te overleven. Het is een werkelijkheid waarin zelfs de kleinste kinderen zich bevinden. Ons oude Doopformulier zegt: *Wij met onze kinderen worden in zonden ontvangen en geboren, we zijn aan allerhande ellendigheden, ja aan de verdoemenis zelf onderworpen. Aangrijpend!*

Heb jij er al last van gekregen? Heb je weleens getobd met de dood die je in de greep heeft? Zijn jouw voorraadschuren uitgeput en moet je tot de conclusie komen dat je in geestelijk opzicht honger lijdt? Dat wil zeggen dat je geen troost hebt als je aan de dood denkt. Dat je geen vergeving van je zonden kent. Dat er geen blijdschap en vrede met God in je ziel is.

Veel mensen zoeken daar een vervanging voor. Die gaan 'tulpenbollen en schoenzolen' eten. En daar bedoel ik mee dat ze hun troost en geluk in de wereld zoeken. Maar als we dat doen, komen we bedrogen uit. De Heere zegt in Jeremia 2:13: *Mijn volk heeft twee boosheden gedaan: Mij, de Springader des levenden waters, hebben zij verlaten, om zichzelf bakken uit te houwen, gebroken bakken, die geen water houden.* Wat zijn we toch dwaas geworden, als we God verlaten en de wereld dienen. Dat zullen we niet overleven.

Maar nu is er een Behouder des volks, de Meerdere Zafnath-Paâneah, Jezus Christus. *Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden.* Wat een troost voor een zondaar die ter dood gegrepen is. *Want dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om zondaren zalig te maken* (1 Timotheüs 1:15). Zoals Jozef zijn volk brood gaf, *zijn vader, en zijn broeders, en het ganse huis zijns vaders, tot den mond der kinderkens toe.* Zo geeft Jezus het Brood des levens. En dan wordt niemand overgeslagen. Bij Hem is veiligheid, voedsel, leven, overvloed, zelfs voor de allerkleinsten in de genade. Ook zij ontvangen uit Zijn volheid genade voor genade.

M.A. Kempeneers
www.bewaarhetpand.nl

Genesis 47:13
En er was geen brood in het ganse land; want de honger was zeer zwaar: zodat het land van Egypte en het land Kanaän raasden vanwege dien honger.

Velen zijn gedoopt toen zij nul jaar waren en anderen wat later. Dat hield verband met omstandigheden. In dit artikel leggen we het accent op de eerste levensperiode. Velen werden toen naar en in de kerk gebracht of gedragen. Het was toen een bijzondere zondagmorgen of zondagmiddag. Het komen in de kerk had ten doel gedoopt te worden in de Naam van de Vader, in de Naam van de Zoon en in de Naam van de Heilige Geest. Voor Gods dienaar ook een bijzonder moment. God de Heere geeft naast de bediening van het Woord de doopbediening en vanzelf ook het sacrament van het Heilig Avondmaal. Zeker mogen we niet voorbijzien de betrokkenheid van de ouders bij de doop. Ze zijn van Godswege geroepen hun kind te laten dopen. God de Heere heeft met de doop een heilig doel zoals de Heere dat onder het oude Verbond met de besnijdenis had. Nu is de doopbediening geen zaak voor ouders, kind en dienaar alleen. Het is een werkelijkheid waar heel de gemeente bij betrokken is. Een kind van de gemeente wordt gedoopt. De vraag is gesteld: Wanneer is een doop wettig? Een doop is wettig, wanneer hij bediend wordt door een wettig geordend dienaar. In het midden van de gemeente, met de juiste formule. In het doopuur wordt er gebruik gemaakt van het formulier voor de kinderdoop. Het is één van onze liturgische geschriften. We hebben er acht. Ze zijn oud. De Kerk van de Reformatie heeft liturgische geschriften opgesteld. Voor de kerkelijke orde in de eredienst. En zo wilde men de betekenis van de doop duidelijk maken. In het doopsformulier worden we gewezen op twee gebeden. Het eerste wordt uitgesproken voor het dopen. Het tweede na de doopsbediening. Laat het

Doop en Kerk

deel wat bijzonder betrekking heeft op het gedoopte kind in het dagelijks gebed niet achterwege blijven. Al is het in eigen bewoordingen. Het begin van de bede is treffend: er wordt een beroep gedaan op Gods barmhartigheid, die grondeloos wordt genoemd. Grondeloos: dat is onpeilbaar diep, gegrond in Gods eeuwige liefde. Liefde geopenbaard in Christus' liefde. Nu zijn er twee zaken waar om gebeden wordt. Het genadig aanzien en het blijven in Christus. Op de genadevolle daad Gods in het kind volgt de inlijving in Christus. Gelijk we lezen in Johannes 15. Opvallend is dat bij het genoemde het werk van de drie- enige God geheel betrekken is. Ja zelfs geheel hiervan uitgaat. De Heere moet alles doen. En het Woord wijst ons er op dat God de Heere het kan en zelfs wil. De drie- enige God wil er om gebeden zijn. Verbond en doop spreken ervan. De inlijving in Christus heeft een rijk doel. Sterven met Christus en opstaan met Christus. Dat opstaan door Christus leidt tot opgewekt worden tot een nieuw leven. Een eeuwig leven. Hartelijk wordt daarom publiekelijk gebeden met een gezegend troostvol doel. Het dagelijks navolgen van Christus als volgeling, als discipel. Maar ook als kruisdrager om het kruis vrolijk te mogen dragen. Er moet bijzonder aan het woord van Christus gedacht worden als het over kruisdragen gaat. Aan zelfveroordeeling en zelfverloochening. Zo zal de levensweg in heilige verbondenheid met Christus gegaan worden, gedreven en aangevuurd door geloof, hoop en liefde. Een goede, heilzame weg. Maar ook een weg die wijst op een wegstervende wereld. Een wereld waarop volgt het eindgericht. Maar door de genade des Heeren is er troost, sterkte, bijstand en zelfs uitzicht. De rechterstoel komt, nadert. Vanaf Zijn stoel zal Christus als Rechter veroordelend of vrijsprekend spreken. Wie nu om Christus' wil het leven getroost mag verlaten, zal Jezus Christus in gerechtigheid aanschouwen en verzadigd worden met Zijn Goddelijk

beeld. Met welk een lofzegging wordt het gebed besloten. Bevestigd door het woord 'Amen.' In het dankgebed na de doop wordt weer aan het kind gedacht. De hartelijke vraag aan de Heere is om de regering door de Heilige Geest met als doel een christelijke, godzalige opvoeding, geheiligd door de Heilige Geest. Dan zal er ook zijn een opwassen in de genade en de kennis van de Heere en Zaligmaker Jezus Christus. Een leven onder de enige Leraar, Koning en Hogepriester Jezus Christus. Met volhardend strijden tegen de zonde, de duivel en zijn ganse rijk en zeker overwinnen met het eeuwig doel het loven en prijzen van de drie- enige God. Wat wordt er gehoord, beleden in de kerk en wat kan er thuis gelezen worden. Zo kan en moet er ook over gesproken worden en bijzonder gebeden. Door de ouders in de eerste plaats. Door de dienaar, de gemeente en het onderwijzend personeel. Jezus was nul jaar en al in de tempel. Het huis van Zijn Vader werd Zijn plaats op aarde tot het einde. Jezus' leven behoort onze levensgang te zijn. Ook ons levenseinde. En dat behoort onze levensgang te zijn. Calvijn bad voor de gemeente: Daar Gij U verwaardigd hebt zo vol genade tot ons te komen, almachtige God. Zo geef ons dat ook wij ernaar staan tot U te komen en door een sterke heilige band met U verbonden te worden. Laat ons vasthouden aan de rechte wijze om U te dienen zoals Gij ons in Uw Woord bevolen hebt. Dan kunnen we ervan verzekerd zijn dat Gij ons steeds meer van Uw genadegaven schenkt en de volheid daarvan is Uw heerlijk koninkrijk door Christus onze Heere.

M.C. Tanis

*Openbaring 3:20 'Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop,
indien iemand Mijn stem zal horen en de deur
opendoen, Ik zal tot hem inkomen, en Ik zal met hem
avondmaal houden, en hij met Mij.'*

Smijtegelt heeft over bovenstaande tekst gepreikt zondagochtend 8 november 1711 te Middelburg, een week voor het Avondmaal. De tekstwoorden staan in de brief aan de engel der gemeente van de Laodicezen. In Laodicea was lauwheid en inbeelding. Men meende rijk en verrijkt te zijn en men was onkundig van eigen ellende. Christus is de Amen en de waarachtige en getrouwe Getuige. Hij is het Begin der schepping Gods. Dit moet ontzag en eerbied verwekken bij Gods Kerk. Het woordje 'zie' geeft aan dat iets er is, dat het zeker is en dat het strekt tot verwondering. Het woordje 'zie' moet aandacht en eerbied opwekken. Bedenk Wie hier spreekt: 'Ik sta aan de deur.' Met de deur wordt bedoeld: "Alles wat in de mens is, om Christus in te laten of Hem buiten te sluiten." Het oor valt hieronder. Maar de zondaar is doof. Ook het hart met al zijn krachten wordt vergeleken met een deur. God opent het gesloten hart, net als bij Lydia. Christus staat aan de deur door middel van het Woord en Zijn genade. Hij wil de zondaar ontvangen en kan de zondaar helpen. Christus blijft staan in Zijn lankmoedigheid. De woorden 'Ik sta' geven ook aan dat Jezus zal weggaan. Dan wordt de zondaar overgegeven aan zichzelf. De deur van de zondaar is met grendels toegesloten. "De grendel van onwetendheid, de grendel van vleselijke vooroordelen, van zorgeloosheid, de grendel van haat tegen de vroomheid, de grendel van hardheid, van eigenwaan, van inbeelding." Christus klopt door middel van het Woord, door Wet en Evangelie. 'Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen.' (Gal. 3:10). Hij lokt en nodigt door middel van het Evangelie, maar er klinken ook bedreigingen door: 'Indien iemand de Heere Jezus niet liefheeft, die zij een vervloeking, Maranatha' (1 Kor. 16:22). De Heere klopt ook door mooie voorbeelden van godzaligen. God klopt ook door zegeningen en weldaden. De Heere klopt ook door de hamer van kruis en tegenspoed. De Heere klopt ook in het hart door het verstand te verlichten. De Heere neemt het stenen hart weg en geeft een vlezen hart.

De Heere eist Zijn stem te horen. "Bekeert u, geloof in de Heere Jezus." Horen betekent nauwkeurig en eerbiedig acht slaan op het spreken. Het horen houdt ook in toestemmen, aannemen en zich aan de Heere overgeven. De deur open doen houdt in: het wegschuiven van de genoemde grendels. Dat kan de zondaar niet zelf, want zonder de Heere kan niets gedaan worden.

De Heere geeft een rijke belofte: 'Ik zal tot hem inkomen en Ik zal met hem avondmaal houden en hij met Mij.' Inkomen betekent dat de Heere afzonderd tot Zijn tempel. De Heere zal in het hart spreken tot de ziel en daar blijven. Christus zal

regeren als Koning. Hij zal overvloed geven. 'Ik zal met hem avondmaal houden en hij met Mij.' Christus zal bij de Zijnen zijn en mild geven wat nodig is. 'En Ik geef hun het eeuwige leven en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid.' De goede Herder stelt Zijn leven voor de schapen. De schapen ontvangen uit Zijn volheid genade voor genade. Gods kinderen onthalen Christus op de genadevruchten in hen door de Geest. 'O, dat mijn Liefste tot Zijn hof kwame en ate Zijn edele vruchten' (Hoogl. 7:13). Er is sprake van wederzijds genoeg.

Toepassing: De plicht is rechtvaardig, de belofte is heilrijk en het werk van Christus is aanbiddelijk. De Zoon van de levende God spreekt. Let erop wat Hij eist. God de Vader zegt: 'Deze is Mijn geliefde Zoon, hoort Hem' (Markus 9:7). De belofte houdt in: hier leven in genade en hiernamaals in heerlijkheid. Wie zijn wij dat Christus nog bij ons is en klopt? De prediking is er immers nog. Kent u Jezus nog niet en luistert u nog niet naar Zijn stem? Bent u ontrouw in uw kerkgang? Anderen luisteren nog wel, maar laten Jezus niet binnen of ze luisteren alleen als er nood en moeite is. "Ik vraag u: Hebt u Jezus al ingelaten?" Bent u verwonderd over het kloppen van Jezus aan uw hart? "U moet de deur gesloten hebben voor de zonde, duivel en wereld. U moet de belofte gewaargeworden zijn: Hij is daar Profeet, daar maakt Hij woning. Hij is daar Profeet om u te leren. Hij is daar Koning. Hij regeert u, als u zo klein bij uzelf bent en de Heere zoekt te behagen. U zult ook Avondmaal houden als Jezus u zo beminnelijk voorkomt dat u in Hem uw zaligheid zoekt, Hem hoogacht, Hem schat boven alles." Hoe komt het dat de prediking over zoveel hoofden heengaat? Omdat u geen acht slaat op de prediking. U bent ongevoelig. U bedriegt uzelf. U beeldt u in dat u zalig zult worden. U neemt de genademiddelen niet getrouw waar. 'Heden, zo gij Zijn stem hoort, verhard uw hart niet' (Ps. 95:7-8). De Heere klopt nog. Onbekeerden, let erop Wie klopt door Zijn Woord en door Zijn knechten. De duivels beven voor de grote God. Denk eraan dat het oordeel komt als u blijft weigeren. Dan zal er geen ontkoming zijn aan het oordeel. Zeg niet: ik kan niet. Hieronder zit verborgen: ik wil niet. Zeg ook niet: u beweegt mij bijna. Laat het niet bijna maar helemaal zijn. "Kom, willig in, geef de hand aan Jezus, geef u over aan Hem, gewillig, hartelijk, welberaden. Geef vrijwillig afscheid aan zonde, duivel en wereld. Erken Hem als Profeet, Priester en Koning. Geef u zo aan Hem over. Vertrouw Hem. Waag het met Hem, want 'welgelukzalig zijn zij die op Hem betrouwen' (Ps. 2:12). Amen."

A. van Heteren

LEVENSVRAGEN

“Er zijn allerlei redenen waarom (jong)volwassenen geen aansluiting meer vinden bij een kerkgenootschap en het daarom verlaten. Uit een onderzoek onder kerkverlaters blijkt dat 54% van de jongvolwassenen tussen de 20 en 35 jaar de kerk hebben verlaten, omdat er geen goede antwoorden op levensvragen worden gegeven. 43% ervaart in de kerk te weinig ruimte voor dialoog en 42% is teleurgesteld over hoe de kerk is omgegaan met persoonlijke omstandigheden”.

Aldus een veelzeggend bericht uit een recent onderzoek. Als het goed is, gaan we als voorgangers en als kerken hierover nadenken. Dat is ook de bedoeling. Ik wil een poging doen om te zoeken naar een antwoord.

Het kan zijn dat onze preken de eigentijdse vragen te veel laten liggen. We kunnen het niet alleen hebben over de troost in het sterven, maar het gaat ook over die voor het leven. Ongetwijfeld stelt het moderne leven voor vragen, die wachten op antwoorden uit Gods Woord. Eén van die vragen is bijvoorbeeld de recente wetswijziging over donorregistratie. En verder zullen vragen bedoeld zijn, die het Godsbestaan aan de orde stellen of de onfeilbaarheid van de Bijbel aangaan. Als het goed is, zullen predikers zich beraden op dit alles. Het zijn vragen die de actuele betekenis van Gods Woord aan de orde stellen.

Er is ook een andere kant. Verder doordenkend, merk ik op dat veel jonge mensen hoog inzetten. Die jeugd, die zich actief geeft in het gemeentelijke en geestelijke leven, heeft een stijl waar ouderen misschien jaloers op kunnen worden. Maar juist die hoge inzet kan uitlopen op teleurstellingen. Evenzeer als spectaculaire bekeringen later kunnen vervluchtigen, kan dit ook het geval zijn met jeugdig enthousiasme. Men is niet voldoende berekend op de kosten van de torenbouw. Dat kan ook weer een gevolg van een bepaald soort prediking zijn. Leeft misschien toch te veel de indruk dat de dienst van God enkel geluk en vrede brengt, terwijl te weinig duidelijk wordt dat het om een gevecht gaat?

Daarbij merk je soms dat jongeren meer zoeken naar een goed gevoel dan naar een redelijk inzicht. In dat geval kan het gevolg zo maar zijn dat we de weg verlaten en zelfs de Heere de rug toekeren.

Zou het ook niet kunnen zijn, dat de jeugd andere vragen stelt dan de voorgaande geslachten? In ieder geval zou het toch moeten zijn dat jonge mensen, evenals wij allen, worstelen met de vraag van Luther, met een vraag als van de tollenaar. Door die hoge inzet beschouwt men deze vragen misschien als gepasseerd, of als niet aan de orde zijnde. En ook dit kan weer duiden op een gebrek in de prediking, maar het kan ook zo zijn dat kerkverlaters de antenne voor dit alles missen. Misschien omdat we zo mondig geworden zijn?

Is men ooit onbekeerd geworden in eigen oog en heeft men zichzelf leren kennen als een buitenstaander? Dat zou toch meer de rechte start moeten zijn in de loopbaan van het geloof. Deze vragen komen wel aan de orde in de rechte prediking. Maar we moeten ons dan ook weer afvragen of onze preken op die vragen het antwoord duidelijk maken. We moeten eerst begrip vragen voor de eigenlijke vragen om daarna de antwoorden te geven. Er is van veel kanten

op gewezen dat onze preken te vlak zijn. Er worden allemaal dingen gezegd die iedereen wel weet. Terecht werd enige tijd geleden door de voorzitter van de gereformeerde Bond opgemerkt, dat een preek moet schuren en vonken. Ik weet verder van andere tijden dat de hoorders echt liepen met geestelijke vragen. Daarop werden dan in de preken knopen ontbonden en zielsvragen opgelost. Men kwam met die vragen naar de kerk, zoals de tollenaar. Is dat nu ook nog zo? Dus wat verstaan we onder levensvragen? Wat onder de dialoog?

Ik ben ervan overtuigd dat veel kerkgangers met vragen lopen, maar zijn het ook levensvragen? Nogmaals, de prediking moet midden in de tijd staan, maar de preek is niet de plaats om allerlei vragen, die de tijd aan de orde stelt, op de kansel te beantwoorden. We zijn geen artsen en geen therapeuten in die zin van het woord.

Maar de kerk wil op andere momenten, zoals tijdens de catechese en ander kringwerk, deze vragen wel bespreken. Veel catecheten zullen dat proberen met alle middelen die ons gegeven zijn.

Als ik zulke geluiden zoals hierboven hoor, bekruipt me steeds weer de vrees dat het uitloopt op allerlei pogingen van de kerk om tot aanpassing te komen. Een dialoog is goed, maar niet op de manier dat de waarheid van twee klanten komt. Het mag niet leiden tot een compromis, waarin we echt het Woord aanpassen. Die pogingen worden in deze tijd al meer dan genoeg ondernomen; en ik verbaas me er wel eens over dat deze dingen ook onze gezindte zo maar geruisloos binnen komen. Er lijkt geen haan naar te kraaien. Blijkt tenslotte uit zulke onderzoeken ook niet dat het Evangelie niet naar de mens is? Ik heb het vermoeden dat kerkverlaters van nu ook zouden hebben afgehaakt, toen de Heere Zijn discipelen hoorde zeggen dat Zijn rede hard is. Daar moeten wij ons allen op onderzoeken.

En tenslotte: ik hoor toch ook in allerlei vragen (denk aan Refoweb en aan jeugdpagina's in het RD) dat er ook een groep jongeren is die wel rondloopt met de echte vragen. Er zijn toch ook tekenen van hoop, er zijn ritselingen des Geestes, ook bij jonge mensen. Het blijft dan toch waar dat het zaad Hem zal dienen. Dan kan het gebeuren dat jongeren ons als ouderen nog op sleeptouw nemen.

Zo hebben deze woorden ons heel wat te zeggen. Zowel de predikers alsook de hoorders. In de maalstroom van dit alles mocht Petrus zeggen: Heere, tot wie zullen we anders heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens en wij hebben geloofd en bekénd dat Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God!

Drie trappen?

Er liggen een aantal vragen op mijn bordje, maar ik behandel ze niet op volgorde van binnenkomst. Het ligt aan de vraag. Soms ga ik gelijk met een vraag aan de slag, maar het komt ook voor dat ik eerst op de vraag, of liever gezegd de beantwoording van de vraag studeren moet. Daarbij wil ik ook nog eens voor de nodige afwisseling zorgen. Nu een vraag over de wedergeboorte, een mooie vraag van een vriend uit Urk.

De kanttekeningen van onze Statenvertaling blijken steeds weer een schat van geestelijk onderwijs te bevatten. De vertalers waren dan ook geestelijke mensen die zich lieten leiden door de Heilige Geest, want wie kan van zichzelf Gods Woord verstaan? Onze geachte vraagsteller stuitte bij het lezen van Zondag 26 (over de Heilige Doop) op Romeinen 6:3 en 4 en de kanttekeningen bij dit gedeelte. Welnu, in de kanttekeningen wordt een hele mooie beschrijving gegeven van de wedergeboorte. De kanttekenaren stellen dat er in het wonderlijke werk van de wedergeboorte, geheel en al een werk van God, drie trappen zijn te onderscheiden. Namelijk deze drie: als de Heere in ons hart werkt wordt allereerst de kracht van de zonde gebroken. Dat wordt genoemd de eerste trap. De tweede is dat er een doden van de zonde komt. Een strijd tegen de zondelusten dus. De derde trap is dan dat we niet alleen de zonde afsterven, maar ook in een 'nieuw, godzalig leven' leren wandelen.

Door zich op deze manier uit te drukken wilden onze vaders, die tevens de hand hadden in de opstelling van onze Dordtse Leerregels, het wonderwerk der wedergeboorte nader verklaren. Anders gezegd: ze wezen elementen van de wedergeboorte aan. Over dat wondere werk van de Heere in het mensenhart is natuurlijk heel veel te zeggen. Het blijft een bovennatuurlijk, geestelijk werk. Hoe zouden mensenwoorden dat grote werk kunnen beschrijven? Onze vaders spraken daarom van 'een gans bovennatuurlijke, zeer krachtige, en tegelijk zeer zoete, wonderlijke, verborgen, onuitsprekelijke werking', niet minder groot dan de schepping of de opstanding uit de doden, Dlr, hoofdstuk 3-4, artikel 12.

Of we kennis hebben aan dit wondere werk zal blijken uit de vruchten. Er komt een droefheid over de zonde, een hongeren en dorsten naar Christus' gerechtigheid, geloof in Gods beloften, en een begeerte om de Heere te dienen. Het blijft alles ten dele omdat het nieuwe leven aartsvijanden heeft in de invloeden van de wereld, de verzoeken van de boze en mijn natuurlijke verdorvenheid. Maar de Heere heeft door Woord en Geest een nieuw begin gemaakt en zal dat heerlijke werk voleindigen en voltooien.

Als er dus gesproken wordt over trappen is dat om duidelijk te maken dat het nieuwe leven door de wedergeboorte groei en ontwikkeling kent. Vrucht van de wedergeboorte is het geloof, rechtvaardiging en heiliging. En tenslotte het volmaakte leven bij de Heere.

Als wij maar duidelijk zien dat het middel van de wedergeboorte het Woord is, dan verstaan we ook dat we dat middel moeten gebruiken. Maar ook met het gebed om de Heilige Geest, zoals de Heere Jezus duidelijk maakt als Hij tot Nicodemus spreekt van de noodzaak van de wedergeboorte, Johannes 3.

En wat de Heilige Doop er mee te maken heeft? De Heilige Doop werkt het nieuwe leven niet, maar beeldt het wel uit. De Doop beeldt het werk van de Heere Jezus Christus uit, Die als het Lam Gods de dood inging, maar door Zijn betaling van de schuld ook weer uit de doden opstond. En door de geloofsgemeenschap met Hem geldt dan ook van mij: met Hem begraven en met Hem opgestaan. Het is goed om daar apart nog eens op in te gaan.

Nu gaat het er natuurlijk om of we iets van het werk van de Heere in ons leven kennen. Iets van de drie door de kanttekenaren genoemde drie trappen. Als de Heere Zijn liefde in mijn hart uitstort, wordt de macht van de zonde gebroken. De zonde heerst dan niet meer in en over mij, want ik heb in Christus een andere Koning gekregen. Dat is die eerste trap. Maar ik word in dit leven niet geheel en al verlost van het lichaam der zonde, Romeinen 7 vers 24. Vandaar de strijd tegen de zonde, die tweede trap. Maar de wedergeboorte brengt ook een liefde tot de Heere en Zijn dienst met zich mee, nieuwe begeerten om Gods wil te doen, de derde trap. Door Woord en Geest word ik wedergeboren, komt er een nieuw begin. Maar het gevolg is de heiligmaking, ook wel de wedergeboorte in ruimere zin genoemd.

Er is veel over te zeggen, maar ik hoop voor nu genoeg. Met een hartelijke groet, en tot een volgende keer.

K. Hoefnagel

Het opschrift boven het kruis(2)

– terechtwijzende woorden

Dit opschrift dan lazen velen van de Joden; want de plaats waar Jezus gekruist werd, was nabij de stad; en het was geschreven in het Hebreeuws, in het Grieks, en in het Latijn. De overpriesters dan der Joden zeiden tot Pilatus: Schrijf niet: De Koning der Joden; maar dat Hij gezegd heeft: Ik ben de Koning der Joden. Pilatus antwoordde: Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven. (Johannes 19: 20-22)

Opvallend

In gedachten betreden we opnieuw de kruisheuvel Golgotha om daar te letten op het opschrift boven het kruis: *‘Deze is Jezus de Nazaréner, de Koning der Joden’*.

Gods recht

De vorige keer hebben we gezien dat die woorden allereerst het karakter van een beschuldiging droegen. Pilatus wilde ermee zeggen: Dat Jezus van Nazareth hier gekruisigd wordt, is omdat Hij in opstand is gekomen tegen de Romeinse keizer. Omdat Hij Zichzelf Koning gemaakt heeft. Dat was een leugenachtige, valse beschuldiging.

We hebben echter ook gezien dat achter de rechter Pilatus, God de Rechter van hemel en aarde staat. Het is bij onze overdenking van de lijdensgeschiedenis altijd nodig om daar oog voor te hebben. God de Vader kan van Zijn recht geen afstand doen. Aan dat recht moet voldaan worden. De zonde moet gestraft worden met de hoogste, dat is de eeuwige straf.

Wonder

Nu is het wonder van heel de lijdensgeschiedenis dat God de Vader de zonde-schuld en -straf van heel Zijn Kerk op Zijn Zoon heeft gelegd. *Het behaagde de HEERE Hém te verbrijzelen!*

In dat licht moet het opschrift boven het kruis ook gelezen worden. Het bevat óók de beschuldiging die God de Vader legt op Zijn eigen Zoon. Omdat Hij daar hangt in plaats van opstandelingen, rebellen tegen God.

Mocht het opschrift zo al waarde voor u krijgen? Omdat u – bij de lamp van Gods

Woord en door het ontdekkend licht van Gods Geest – zichzelf leerde kennen als zo’n opstandeling?

Dan gaan niet alleen Gods Woord en Gods Geest beschuldigende woorden schrijven boven uw leven. Maar dan gaat u alle beschuldigingen ook met uw eigen hand ondertekenen. U herkent zich dan in de woorden van Christen bij de poort: *‘Ach, mocht ik hier toch binnengaan!’*

*Ik, boos en snood rebel,
Die niets verdien, dan hel’.*

Juist voor zulke zichzelf veroordelende zondaren bevat het opschrift echter een kostbaar Evangelie. Het wijst u een Borg en Middelaar aan, Die van opstand en rebellie beschuldigd wilde worden in de plaats van zondaren. Is deze Zaligmaker geen gepaste Zaligmaker voor u? Zie eens hoe Hij Zijn armen uitbreidt en het u toeroept: *‘Wendt u naar Mij toe, en wordt behouden!’*

De spot van Pilatus

Intussen is er nog meer te zeggen over het opschrift. Het bevat ook een terechtwijzing van Pilatus aan het adres van de Joden. Een spottende terechtwijzing, wel te verstaan. Laten we niet vergeten, dat de Joden Pilatus min of meer gedwongen hebben, Jezus te laten doden. Dat heeft Pilatus geërgerd. Hij zint op wraak.

En nu ziet hij een mogelijkheid om wraak te nemen door dit opschrift boven het kruis te laten plaatsen. Want als Jezus daar hangt als een bebloede en gebroken Man, en boven Zijn hoofd te lezen is, dat dit de Koning der Joden is, dan vormt dat natuurlijk een diepe belediging voor het Joodse volk. Het is alsof aan hen gevraagd wordt: Is dat nu uw Koning? Een Gekruisigde? En tegelijk wordt de spot gedreven met de houding van de Joden tegenover hun vermeende Koning: Dwaas als ze zijn, hebben ze hun eigen Koning overgeleverd om gekruisigd te worden.

De Joden hebben die spot gevoeld. Daarom lezen we: *‘De overpriesters dan der Joden*

zeiden tot Pilatus: Schrijf niet: De Koning der Joden; maar dat Hij gezegd heeft: Ik ben de Koning der Joden’.

Maar Pilatus verandert het opschrift niet: We horen hem in vers 22 zeggen: *‘Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven’.*

Klop op het hart

Ook hier moeten we weer verder zien. Het opschrift bevat niet alleen een terechtwijzing van Pilatus, maar ook van Godswege aan het adres van het Joodse volk. De Heere klopt door dit opschrift nog een keer op het hart van de Joden. Het is alsof Hij zegt: Erken toch, dat Deze Jezus uw Koning is. Buig de knie toch voor Hem. Kus de Zoon, opdat Hij niet toorne.

Hoe aangrijpend is het dat we van nature de oren toestoppen voor deze waar-schuwendende terechtwijzingen! De Joden grijpen het opschrift zelfs aan om de spot met Christus te drijven! In Markus 15:31-32 lezen we, dat de overpriesters en schriftgeleerden tegen elkaar zeggen: *‘Hij heeft anderen verlost; Zichzelven kan Hij niet verlossen. De Christus, de Koning Israëls, kome nu af van het kruis, opdat wij het zien en geloven mogen’.*

Nee, de Heilige Geest Zelf zal er aan te pas moeten te komen om zondaren op de knieën te brengen. Wonder van genade als dat in Handelingen 2 toch gebeurt. Als Petrus daar getuigt: *‘Zo wete dan zekerlijk het ganse huis Israëls, dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, namelijk dezen Jezus, Dien gij gekruist hebt’...* En als de Heilige Geest onder dat woord krachtig werkt... dán lezen we: *‘zij werden verslagen in het hart, en zeiden: Wat zullen wij doen, mannen broeders?’*

A.J.T. Ruis

Een evangelische refo!? (4)

Hoe de evangelische invloed de “refo” verandert

Op de tafel van de kerkenraad ...

De huisbezoeken werden verslagen. Eén van de ouderlingen vroeg het woord. Hij uitte zijn zorgen: “er waren fijne bezoeken bij. Gezinnen, die trouw meeleven en waar de Bijbel opengaat. Ze spreken ook vrijmoedig over het geestelijke leven. Het valt me echter op, dat ik zo weinig zondaren tegenkom. Ze huppelen, springen en zijn allemaal zo blij, want door Jezus zijn ze vrij. Soms heb ik het gevoel, dat ik van een andere planeet kom. Het bevindelelike leven van weleer vind ik niet meer”.

De toenemende invloed van de evangelische beweging is een feit. Het is echter wel iets, dat zorg geeft. Want het vormt ook een bedreiging voor de gereformeerde gezindte. Met name de jongeren en jongvolwassenen bevinden zich in een spagaat. De evangelische lucht wordt ingeademd door onder andere de muziek van Sela, Opwekking of gospelartiesten. Het brengt een hele andere geloofsinhoud met zich mee. Vele teksten leggen eenzijdig de nadruk op Gods onvoorstelbaar grote liefde en trouw. Andere liederen zingen over een God, Die meetrekt in alle levensomstandigheden. Het tekent een ander geestelijk klimaat en denken. God wordt gezien als een God van uitsluitend liefde. Hij houdt van ons, helpt ons altijd en waardeert ons zeer. Hij is blij met ons. Hij draagt ons, redt ons, bevrijdt ons en geeft ons de vrijheid, die we willen. Als we gezondigd hebben, staat Hij al met open armen voor ons. Hij rent naar ons toe, als we het moeilijk hebben. Hij neemt je nooit iets kwalijk en vergeeft het je altijd weer. De noties van Gods heiligheid, Gods toorn over de zonde, Gods ondoordringelijke leiding in een mensenleven verdwijnen meer en meer naar de achtergrond. Het Bijbelse beeld verdwijnt, dat God ook toorn over de zonde, terwijl de Schrift daar wel dui-

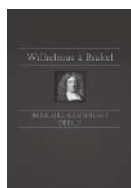
delijk over is: “wie kent de sterkte Uws toorns en Uw verbolgenheid, naardat Gij te vrezen zijt?” (Ps. 90: 11). Er wordt niet meer gesproken met twee woorden: zonde-genade, liefde-toorn, vrijspraak-oordeel. Er ontstaat een optimistisch geloof en een optimistische mensvisie.

Dat vertaalt zich door naar de prediking, die niet confronterend en ontdekkend mag zijn. De kritiek komt al snel: “graag een onsje meer Evangelie en een onsje minder over de zonde” Juist een ontdekkende prediking zit onze hang en drang naar ongetemde zelfontplooiing immers danig in de weg. Ook mogen regels – geboden – de eigen gewenste levenskoers niet hinderen. Daarom dient in de prediking voor hen vooral de volle nadruk te vallen op Gods onvoorwaardelijke liefde en genade in Zijn Zoon Jezus Christus. Het valt me ook altijd weer op, dat evangelische christenen weinig oog hebben voor het feit, dat ook zij staan op de schouders van hun voorgelacht. Zij hebben altijd de ontembare drang om te doen of zij de eersten zijn, die tot geloof zijn gekomen. Boeken van theologen uit de tijd van de Vroege Kerk of van de Reformatie willen ze niet lezen. Ze vinden liever vandaag het wiel uit, onwetend dat ook de onderwerpen waar zij zich zo druk om maken in de loop der eeuwen al van menige kant is bekeken en belicht. Ze zijn zeer modern, ook in die zin dat ze sterk individualistisch zijn. Ze missen duidelijk de bedding van Gods genadeverbond, waarbij God werkt in de lijn der geslachten en mensen bij elkaar brengt. Zij zoeken echter vooral diegenen op, die net als zij zijn: hetzelfde denken, hetzelfde gevoelen, dezelfde meningen. Het past binnen het denken, waarin je vooral voor jezelf gaat, al gaat dat ten koste van een ander. Zo klonteren een groepje gelijkgezinden bij elkaar. En als er onenigheid is, stichten ze gewoon een nieuwe kerk. Wonderlijk genoeg menen ze daarbij de Heere altijd weer aan hun kant te hebben.

Ze hebben in hun hart gekregen om op Urk of in Barneveld een nieuwe kerk te stichten. Eigenlijk best bizar. Daar zijn al kerken genoeg. Als ze nu eens naar de witte vlekken in het Noorden gaan of naar Helmond of Heerhugowaard. Maar daar zie je ze niet. Ze stichten met hun keuzes veel verwarring. Het geeft ook verdriet in gezinnen, als de scheur dwars door de gezinnen gaat. Bovendien – en dat is misschien wel het grootste bezwaar – zit bij elke evangelische een remonstrantse trek. De evangelische mensen hebben wel degelijk oog voor Gods genade. Ze geloven ook, dat ze het van genade moeten hebben en dat dit is gegrond op het verzoenende werk van Christus. Maar het is bij hen meehelpende genade: Gods genade stelt ons in staat om God te dienen in eigen hart. Denk aan teksten als “is je deur nog op slot, doe hem open voor God”. “ik heb besloten mijn hart aan Jezus te geven”, “ik open mijn hart voor U”. Zulke teksten geven het gevoel, alsof het uiteindelijk van ons afhangt. Of zoals ik een evangelische voorganger het ooit eens hoorde zeggen: “God staat machteloos, als jij je hart niet voor Hem openzet”. Wat is dit een armoedige godsdienst! Een godsdienst, waarin God zo klein wordt en de mens zo groot. De totale verdorvenheid van de mens wordt hierin gemist. Er worden aan de mens allerlei vermogens toegedicht, die hij echter niet meer heeft. Er is immers geen mens, die God zoekt. Allen zijn we afgeweken. Van onszelf keren we nooit terug. Daarvoor is het onwederstandelijke werk van de Heilige Geest nodig. Wie dat ontkracht, stopt of de mens iets in handen wat geen waarde heeft of brengt de mens tot moedeloosheid, als hij bemerkt dat hij zichzelf niet veranderen kan. Hier zullen we de volgende keer nog iets meer van zeggen

A.C. Uitslag

BOEKBESPREKINGEN

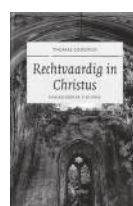
Wilhelmus à Brakel, Redelijke Godsdienst deel IIa, 460 blz., gebonden, € 49,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 94 0290 2693.

Het verheugt ons dat nu ook deel IIa van de Redelijke Godsdienst opnieuw is verschenen in hertaalde vorm. De inhoud is zeker het lezen en overdenken waard. In deel IIa wordt geschreven over heiliging en heiligheid, over Gods wet in het algemeen en over de tien geboden afzonderlijk. Daarna worden behandeld: de verheerlijking van God, de liefde tot God, de liefde tot Jezus Christus, kinderlijke vrees voor God, gehoorzaamheid aan God, hoop op God, dapperheid en onverschrokkenheid, het belijden van Christus en Zijn waarheid, geestelijke tevredenheid, zelfverloochening, lijdzaamheid en oprechtheid. Wat het vijfde gebod betreft geven we enkele regels door die we lezen op blz. 218. “2. Bedenk dat het gezag door God Zelf aan uw ouders en allen die over u gesteld zijn geschonken is. Beschouw ze als mensen die iets van Gods verhevenheid weerspiegelen. Laat u door dat besef bewegen om hen welgemoed en gewillig te eren, hun te gehoorzamen en ontzag voor hen te hebben. 3. Heb oog voor de liefde, de zorg en de moeite die deze mensen opbrengen met het oog op uw welzijn. Als u zich tegenover hen op de juiste wijze gedraagt, bezorgt u hun een groot genoegen; maar als u ongehoorzaam bent en hen veracht, doet u hun pijn en verdriet. Als er ook maar een gering vonkje van liefde in u aanwezig is, zult u daardoor opgewekt worden om hun te gehoorzamen.” We willen u ook enkele behartenswaardige dingen doorgeven die Brakel schrijft over de lijdzaamheid. We lezen op blz. 473 “Neem tenslotte de volgende raadgevingen ter harte: Waak ervoor om uw hart te verharderen onder het kruis. Blijf het altijd voelen! Stop met het verlangen naar en bewonderen van alles wat van deze vergankelijke wereld is. Bedenk dat u nog maar weinig tijd hebt om te leven en te lijden. Besef voortdurend dat de weg naar de hemel altijd dwars door het lijden loopt, en dat we die weg niet anders kunnen bewandelen dan in lijdzaamheid. Oefen u in het geloven van en hopen op Gods beloften, en vertrouw erop dat ze zeker vervuld zullen worden. Volhard in het lezen van Gods Woord, dat er onder andere is om ons te vertroosten in ons kruis en ons lijdzaamheid te leren (zie Rom. 15:4). Bidt voortdurend om lijdzaamheid (zie Rom. 15:5). Als u in lijdzaamheid uzelf oefent in alle genadegaven – ook in de minste – zult u al doende daarin toenemen. Ik eindig met de zegenwens van Paulus: ‘De Heere richte uw harten tot de liefde Gods en tot de lijdzaamheid van Christus’ (2 Thess. 3:5).”

John Flavel, Al treft u 't felst verdriet, Troost in dagen van rouw, 127 blz., paperback, € 11,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 94 0290 3522.

John Flavel schreef dit boekje in 1674, twee jaar na de dood van zijn tweede vrouw, onder de titel ‘A Token for Mourmers’. Flavel mediteert over Lukas 7:13 ‘En de Heere haar ziende, werd innerlijk met ontferming over haar bewogen, en zeide tot haar: Ween niet.’ Woorden van Christus tot de moeder van de jongeling van Nain. We lezen veel waardevolle en behartenswaardige dingen in dit boekje. Terechtwijzende woorden en bemoedigende woorden. Het laatste hoofdstuk geeft aanwijzingen hoe we ons verdriet kunnen beheersen. Wij willen u doorgeven wat we lezen op blz. 124 en 125. “Wilt u het verdriet om het verlies van uw geliefde temperen? Zie dan meer op Gods hand in deze hele kruisweg en minder op de tweede oorzaken en de omstandigheden. ‘Ik ben verstomd, ik zal mijn mond niet opendoen, want Gij hebt het gedaan.’ (Psalm 39:10). Beschouw de hand van God in alles wat u overkomt als: *Een soevereine hand*. Hij heeft het recht om zonder uw goedkeuring of toestemming te beschikken over u en alles wat u lief is. *Een vaderhand* die u in liefde en trouw vermaant. ‘Want de HERERE kastijdt degene die Hij liefheeft, ja, gelijk een vader de zoon in dewelke hij een welbehagen heeft.’ (Spr. 3:12). O, als u eens zou zien dat het kruis een roede is in de hand van de Vader, dat Hij u uit liefde beproeft tot uw eeuwig welzijn, dan zou u wel zwijgen! Brengt het lijden u dichterbij God? Kruisigt het u meer aan deze ijdele wereld? Dan is het een roede in de hand van Gods bijzondere liefde. Als liefde tot God er de vrucht van is, dan hoeft u er niet aan te twijfelen dat God u uit liefde beproeft. *Een rechtvaardige hand*. Ja, de Heere is rechtvaardig in alles wat u overkomen is. Wat Hij ook gedaan heeft, Hij heeft u niet onrechtvaardig behandeld. *Een milde en barmhartige hand* die u minder zwaar gestraft heeft dan uw ongerechtigheden verdienen. Hij Die u in de oven van het lijden heeft geworpen, had u ook in de hel kunnen werpen. Het zijn de goedertierenheden des Heeren dat u niet vernield bent. ‘Wat klaagt dan een levend mens?’ (Klaagl. 3:22, 39).”

Thomas Goodwin, Rechtvaardig in Christus, gebonden, 192 blz., € 19,99, Uitgeverij Brevier, Kampen, ISBN 9789492433152.

De ondertitel luidt: ‘Christus als de oorzaak van de rechtvaardiging en de bron van rechtvaardigend geloof’. Vertaald door W. van Blaricum. Het ‘Woord vooraf’ is van ds. P. de Vries. Het uitgangspunt van het boek is Romeinen 8:34 ‘Wie is het, die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is, ja, wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt.’ De werken van Goodwin beslaan twaalf delen. Het nu verschenen boekje is een van de meest geliefde geschriften van Goodwin. In 1642 verscheen het voor het eerst. In 2015 verscheen een heruitgave bij de Banner of Truth in Edinburgh in de serie Puritan Paperbacks. Goodwin schrijft dat het sterven van Christus de verzekering is dat er een volmaakte prijs is betaald en het recht op het eeuwige leven is verkregen. De opstanding verzekert dat er een onherroepelijk besluit tot rechtvaardiging genomen en te boek gesteld is in het hemelse gerechtshof. De hemelvaart is een

extra bevestiging van onze zaligheid. Het zitten aan Gods rechterhand houdt in dat Christus alle macht heeft om het eeuwige leven te schenken en te doen genieten. De voorbede van Christus, waar Goodwin grote nadruk op legt, dient om de zaligheid te voleindigen en te vervolmaken. We lezen op blz. 185: "En zoals de dood en de opstanding van Christus dienden om onze rechtvaardiging tot stand te brengen, dienden Zijn zitten aan Gods rechterhand en Zijn voorspraak om de zaligmaking tot stand te brengen. En door het geloof mogen wij het zien als reeds tot stand gebracht en mogen wij onze ziel zien, niet alleen zittend in de hemel (als in Christus zittend daar als een gewoon Persoon op onze aanspraak, als bewijs dat wij daar komen zullen), maar ook door Christus' begonnen voorspraak mogen wij onszelf zien als werkelijk de hemel bezittend."

H.F. Kohlbrugge, Hij is het en toch is Hij het niet, Zes preken over onze Heere Jezus Christus en de Wet van de Tien Geboden, 108 blz., gebonden, € 12,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 94 6290 5021.

Kohlbrugge (1801-1875) laat in deze zes preken zien hoe de Heere Jezus Christus de geboden heeft vervuld. De titel van dit boekje is als volgt te verklaren: Als het 'Zie, de Mens' klinkt, zien wij niet alleen Christus maar ook onze oude mens in wiens plaats Christus is getreden. 'Hij is het en toch is Hij het niet.' Aan de preken over het vijfde, zesde en zevende gebod gaat een preek vooraf over de Tien Geboden als 'vurige wet'. Aan het einde van het boekje is een preek opgenomen over de 'vier nachten' die handelt over het herstel van David. In de preek over het vijfde gebod lezen wij op blz. 60 en 61 "Wanneer wij echter zien hoe hier de hoogste Overheid, de Koning der koningen, door opstandelingen als oproerkraaijer wordt aangeklaagd, dan moeten wij de hand in eigen boezem steken en ze zal er van melaatsheid sneeuwwit uitkomen. Want wij zitten voortdurend vol opstand tegen God en we willen Hem niet de belasting, tienden en eer geven zoals we Hem verschuldigd zijn. Maar dit zijn de zonden die wij niet willen erkennen, terwijl in ieder mens toch de begeerte schuilt om te regeren, zijn wil door te zetten en koning te zijn....Maar onze dierbare Heere en Heiland Jezus Christus heeft deze valse beschuldigingen tegen Zich in laten brengen opdat Hij deze zonden van ons zou verzoenen en de toorn van God daarover zou lijden en dragen, en zo voor ons het pardon zou verwerven over deze misdaad en onze opstandige gedachten tegen God en Zijn regiment. Hier heeft Hij voor betaald en alles goed gemaakt. Hier staat Hij, een opstandige voor u en mij, opdat Hij voor ons genade bij God zou verwerven, verzoening bij God, bedekking van de schuld, de geest der genade om zulke zonden tegenover God te erkennen, en de Geest van de tucht opdat wij leren om op te houden met deze opstandige gedachten en ons getroost door God laten regeren."

Van de redactie

Verschijning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. dinsdag 20 maart 2018. Kopij graag binnen donderdag 8 maart.

Ds. J.M.J. Kieviet

Als u dit leest zal ds. Kieviet een operatie hebben ondergaan (maandag 26 februari). We hopen dat hij herstellen mag en zijn taak en plaats in alle opzichten te zijner tijd weer mag innemen.

Biddag voor gewas en arbeid

D.V. woensdag 14 maart zal de jaarlijkse biddag voor gewas en arbeid gehouden worden. De Heere geve dat we in de beleving van de afhankelijkheid van Hem deze dag mogen houden.

Ontmoetingsdag 'Bewaar het Pand'

D.V. zaterdag 7 april zal in de CGK te Werkendam onze ontmoetingsdag gehouden worden. Onderwerp: de Dordtse Leerregels. Het is dit jaar immers 400 jaar geleden dat de Dordtse Synode begon te vergaderen. Op die synode zijn de Dordtse Leerregels opgesteld, die ook in onze tijd nog volop actueel zijn. Daarom willen we er op onze ontmoetingsdag aandacht aan besteden. Sprekers: Ds. A. van Heteren, ds. A.J.T. Ruis, ds. M.A. Kempeneers en ds. P. Roos

Ambtsdragersconferentie

We geven u alvast de datum door, dan kunt u die noteren: D.V. zaterdag 16 juni 2018

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechthorenden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting Bewaar het Pand.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E.a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116

E.pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 26,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 27,- per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

WAT TE DOEN BIJ EEN STERFGEVAL?

CHRISTELIJKE
BEGRAFENISONDERNEMING
JANSSEN

Kijk voor onze tarieven en wilsbeschikking
op onze website cbjanssen.nl.

Apeldoorn
055 204 1003

Nunspeet
0341 209 001

Rijssen
0548 209 011

De waterkamer 50, 7325 HW Apeldoorn
info@cbjanssen.nl www.cbjanssen.nl

UW ADVERTENTIE IN **KLEUR**?*

* Alleen mogelijk op de achterzijde.

Neem contact
op met de
administratie!

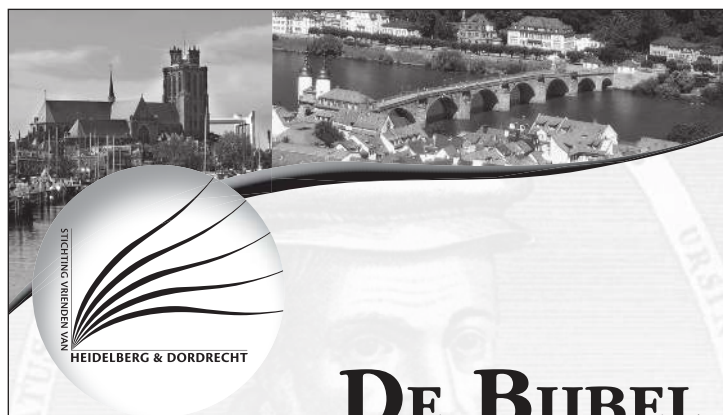

De Verrassing
Bungalowpark

**Al 60 jaar
verrassend op Texel!**

**Welkom
terug op
ons park!**

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

DE BIJBEL EEN VERGETEN BOEK?

Het grootste aantal Duitsers beschouwt
de Bijbel als een boek voor oude, zieke of
eenzame mensen.

Zie onze website www.svvhed.org voor
informatie. Of bel 01 80 51 08 90, ook
voor een presentatie.

Voor giften: NL35 ABNA 0548 9879 20.

Begrafenisonderneming de Jongh

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen*

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54

Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40

Waardenburg
0418 - 65 20 39

H. de Jongh

D.D.E. Meliëste

M.K. Ligthart

A.J. van Lieburg

Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

VAN STAVEREN
begravenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar
(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl